

กิเลสเหยียบเมฆ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ธรรมะสังฆธรรม เราแสวงหานั้น เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพุทธศาสนา เราแสวงหาสังฆะ แสวงหาสังฆะเห็นใหม่ สังฆะทางโลกเขา ทางโลกเขาแสวงหาสังฆะของเขา เขาพิสูจน์เขาตรวจสอบทางโลก สิ่งที่เป็นสังฆะ เป็นวิทยาศาสตร์ สิ่งนั้นเป็นที่พึ่งอาศัยของเขา เขาหาสิ่งนั้นเพื่อสังฆะเพื่อความจริง แต่ของเรามีอำนาจวาสนามากกว่า เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพุทธศาสนา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาสอนท่านสอนถึงว่า ถึงเข้าไปในหัวใจ ในหัวใจนะ การเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย เราก็มองเห็นแต่ที่เราเกิดจากพ่อจากแม่ แล้วก็ชราคร่ำคร่าแล้วก็ต้องตายไป ถ้าเราไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เราก็ต้องคงที่ของเราอย่างนี้ตลอดไป นี่ความคิดแบบทางโลกเขาไป การคิดทางธรรมๆ นะ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหลายต้องดับไปเป็นธรรมดา

สิ่งที่ว่าธรรมดานะ แต่สิ่งที่มันประเสริฐๆ คุณ เวลาเราเกิดมาเป็นมนุษย์ใช้ใหม่ เกิดมาเป็นมนุษย์เพราะมีอะไรพาเกิด ก็มีใจพาเกิด เพราะมีใจพาเกิด พอมีใจพาเกิดเป็นเด็กเป็นเด็กโดยความรู้เดียวสา วุฒิภาวะเห็นใหม่ เดียวก็ร้องไห้ อ้อนพ่ออ้อนแม่ ให้พ่อแม่เลี้ยงดูมา โตขึ้นมามีการศึกษามีการเล่าเรียนขึ้นมาก็คิดว่าจะเอาตัวรอดได้ จะเอาตัวรอดได้ เพราะเราพยายามจะทำของเรา สิ่งนั้นเป็นความปรารถนา แสวงหาสิ่งใดมา สิ่งนั้นมีแต่ไฟแต่ไฟทั้งนั้นเลย มันไม่เป็นความจริงสักอย่างหนึ่ง

ถ้าไม่เป็นความจริงสักอย่างหนึ่ง เราถึงแสวงหากันว่า แล้วสิ่งใดเป็นที่พึ่ง สิ่งใดเป็นที่พึ่งไฉน ถ้าสิ่งใดเป็นที่พึ่ง เราย้อนกลับมาที่ศาสนา ศาสนาเห็นใหม่ คุณ เวลาที่มีพระมีเจ้า เวลาโยม คนบวชมาบวชเป็นพระ คนบวชเป็นพระเขาประพฤติปฏิบัติของเขา เขาหาความจริงความจ้งใน

หัวใจของเขา แล้วถ้าเขาประพฤติปฏิบัติได้ความจริงของเขา เขามีความสุขในใจของเขา เราถึงประพฤติปฏิบัติตามแนวทางนั้น

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาในพุทธศาสนา เราเป็นชาวพุทธไง ถ้าชาวพุทธต้องเชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่แก้วสารพัดนึกของเรา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งที่อาศัยของข้าพเจ้า ไม่มีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งที่อาศัยเลย เราก็แสวงหาสิ่งนี้ไง ก็แสวงหาสิ่งนี้ เราถึงมาบวชมาเรียนเป็นพระกัน ถ้าเราเป็นโยม เป็นฆราวาส เราก็มาประพฤติปฏิบัติธรรม

สังขธรรม เราค้นหาความจริงอันนี้ๆ ทั้งๆ ที่มันอยู่กับตัวเรา มันอยู่กับตัวเรา เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ การเกิด ถ้าไม่มีปฏิสนธิจิต อะไรจะมาเกิด เกิดในไข่ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดในครรภ์ เกิดในโอปปาติกะ กำเนิดมาเป็นเราๆ อยู่ที่นี่ เป็นเราแท้ๆ แล้วแสวงหาสิ่งนี้ ของที่อยู่กับเรา แต่เราหาสิ่งจะความจริงสิ่งนี้ไม่เจอ

ถ้าไปเจอก็ไปเจอกิเลสไง เวลาเจอก็ไปเจอกิเลสค้นหาความทะยานอยาก มันปิดหูปิดตามาตั้งแต่ต้น มันปิดหูปิดตามาตั้งแต่ต้นมันถึงได้มีกำเนิด ๔ มันถึงได้มีการเกิด เกิดมาในภพชาติใด กินอาหารสิ่งใด อาหาร๔ เห็นไหม เกิดในวิภวภูฏะ การเวียนว่ายตายเกิด สิ่งนี้มันพา ปิดหูปิดตา พาเกิดในวิภวภูฏะมา จนไม่มีต้น ไม่มีปลาย จนในปัจจุบันนี้

ในปัจจุบันนี้ถ้าเรามาฟังธรรมๆ กันอยู่ ถ้าเราฟังธรรมๆ กันอยู่ เรายังประพฤติปฏิบัติไม่ได้สังขธรรมมา แต่เรายังเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราเชื่อในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เป็นผู้ที่ได้ทำลายอวิชชาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยนี้ไว้ ขณะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพระชนม์ชีพอยู่

เวลาเผยแผ่ธรรม เผยแผ่ธรรมไปนะ เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ พยายามเข้าไปค้นคว้าอยากจะทำความจริงขึ้นมาในใจของตัวเองให้สิ้นจากกิเลสไปได้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ ใจเลยได้ปัญญาจักขิย์มา ๕ องค์ ได้ยสะ อีก ๕๔ องค์ ทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เธอกับเราพันบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ เธอจงไปอย่าซ่อนหากัน เขาประพฤติปฏิบัติจนเขาสิ้นกิเลสไปแล้ว

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถึงให้ไปเผยแผ่ ให้เป็นที่ฟังของสังคม ให้เป็นที่ฟังของสัตว์โลก เธออย่าไปซ่อนทางกัน โลกเขาเร้าร้อนนักๆ เวลาเผยแผ่ธรรม เผยแผ่ธรรมมาจากพระอรหันต์ พระอรหันต์ ๖๑ องค์ เวลาเผยแผ่ธรรมขึ้นไป ได้สาวกสาวกะ ผู้ที่เป็นปัญญาจักษุผู้ต่างๆ ก็เผยแผ่ได้ลูกศิษย์ลูกหามา ลูกศิษย์ลูกหาประพฤติปฏิบัติเอาความจริง เอาความจริงขึ้นมา ให้สิ้นกิเลสไป ให้สิ้นกิเลสไป มันมีมรรคมีผลไง มันมีความจริงใจ มันมีความจริงอยู่ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วางธรรมวินัยนี้ไว้ จะรื้อสัตว์บนสัตว์

รื้อสัตว์บนสัตว์เวลาที่มีพระชนม์ชีพอยู่ ท่านก็รื้อสัตว์บนสัตว์ไปมหาศาล แต่ผลของวิญญูะๆ ใจ วิญญวนเห็นใหม่ การเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย ในวิญญูะนี้ไม่มีต้น ไม่มีปลาย สัตว์โลกยังมีมหาศาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้เอาข้างหน้า ยังมีสัตว์โลกอีกมากมายมหาศาลที่ยังค้างคาอยู่กับโลกนี้ แล้วใครมีอำนาจวาสนาสร้างบุญกุศลมา ถึงมีศรัทธามีความเชื่อ

ถ้าไม่มีศรัทธาไม่มีความเชื่อ เราชนะใจเราได้อย่างไร ใจเราทุกคนว่าตัวเองฉลาด ตัวเองมีปัญญาทั้งนั้น มีปัญญามันก็แสวงหาที่ฟังของมัน แสวงหาที่ฟังของมัน ด้วยอำนาจวาสนาของเรา เราเกิดถึงพุทธกาล ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่งในถึงพุทธกาลนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้พยากรณ์ไว้แล้วว่า ถึงพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญขึ้นมาเจริญที่ไหน เจริญขึ้นมาในหัวใจของสัตว์โลก สัตว์โลกที่ประพฤติปฏิบัติ

เขาบอกว่าศาสนาจะเสื่อม เรากลัวว่าคนมาทำลายแล้วมันจะคลาดเคลื่อนไป มันเสื่อมที่ไหน มันเสื่อมไปจากหัวใจของสัตว์โลก สัตว์โลกไม่สนใจใจ แต่ในปัจจุบันนี้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านกระทำของท่าน เป็นความจริงของท่าน ท่านค้นคว้าของท่านเป็นความจริงในหัวใจของท่าน ท่านมีความสุขของท่าน วิมุติสุขๆ นะ เวลาชำระล้างกิเลสไปแล้วมันจบ ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย อีกแล้ว

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาจะปรินิพพานเห็นใหม่ เวลา รื้อสัตว์บนสัตว์ พญามารมาคลาใจตลอด ในเมื่อในใจมันวิมุติสุขอยู่แล้ว ควรจะเสวยสุขอันนั้นไม่ควรจะ ขวนขวายให้มันทุกข์ยากอย่างนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเยี่ยมารตลอดๆ สิ่งที่เป็นความสุขแล้วมันก็ควรสุข สอุปาทิเสสนิพพาน อนุปาทิเสสนิพพาน สะ เศษส่วนที่มันเหลืออยู่ แต่สิ่งที่เหลืออยู่นี้มันได้ประโยชน์เห็นใหม่ คุณ

เวลาพระอรหันต์ที่บรรลुरुธรรมตั้งแต่อายุน้อย ชีวิตของท่าน ท่านก็ได้ทำประโยชน์กับสังคม ทำประโยชน์กับสัตว์โลก บางคนเป็นพระอรหันต์ บางองค์เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนชราภาพ พอได้บรรลुरुหัตถ์ขึ้นมา ก็ตายไปเลย นั่นเป็นสมบัติของเขา สมบัติของเขา เขาสร้างของเขามาได้อย่างนั้น ก็เป็นประโยชน์กับเขาอย่างนั้น แต่ขณะที่ยังสิ้นกิเลสแล้วยังมีชีวิตอยู่ก็เพื่อประโยชน์อะไร เพื่อประโยชน์กับสังคม เพื่อประโยชน์กับสัตว์โลก

ประโยชน์ๆ ไร แล้วประโยชน์กับตัวเอง ประโยชน์ของท่านละ ประโยชน์ของท่านสมบูรณ์แล้ว ประโยชน์ของท่านจบแล้ว ทางโลกเขาแสวงหา ทางโลกแสวงหามันก็เป็นเรื่องของโลกไป มันเป็นสมบัติสาธารณะ มีแต่ใครมีปัญญามากปัญญาน้อยเท่านั้น ถ้าปัญญาขึ้นมา ประโยชน์นั้น สมบัตินั้นก็เป็นประโยชน์กับสังคม ประโยชน์กับตัวเอง เขาจะได้ประโยชน์ของเขา เขาได้สร้างบุญกุศลของเขา เขาได้ทำประโยชน์ของเขา

สิ่งนั้นเพื่อหัวใจนั้นมีอำนาจวาสนาบารมีขึ้นมาได้ประพฤติกปฏิบัติของเขา ถ้าปัญญามันน้อยมันก็จะไปยึดว่าสิ่งนั้นเป็นของตนๆ แล้วไม่ทำอะไรเป็นประโยชน์กับตัวเองเลย แล้วสมบัตินั้นก็ไม่ได้ประโยชน์กับผู้เป็นเจ้าของด้วย แต่คนที่ฉลาดของเขา เขาทำประโยชน์ของเขา นั้นคนที่ฉลาด คนที่ฉลาดของเขา เขาได้ประโยชน์ของเขา เขาแสวงหามาเพื่อประโยชน์กับเขา ประโยชน์กับชีวิตของเขาด้วย ประโยชน์กับสังคมด้วย นี่สร้างอำนาจวาสนาบารมีของเขาไป นี่พูดถึงผู้แสวงหา แสวงหาทางโลก เขาว่าสิ่งนั้นจะเป็นที่พึ่ง แต่เราจะเป็นผู้ที่ฉลาด

เป็นผู้ที่ฉลาดนะ เวลาเรามีเจตนา มีความเชื่อ ถ้าเรามีเจตนา มีความเชื่อ เราแสวงหาของเรา แสวงหาของเรา สิ่งที่ยังจ้องอาศัย มันก็พออาศัยอยู่แล้วเรื่องโลก ถ้าทางโลกเขาประหยัด มีธัญธัญของเขา เขาพออยู่พอกินของเขา สิ่งนั้นมันก็อาศัยดำรงชีวิตได้แล้ว คำว่าดำรงชีวิตไป สิ่งที่มีค่ามันมีค่าอยู่ที่นี้ ในการดำรงชีวิตนี้ แต่เวลากิเลสค้นหาความทะยานอยากมันปิดหูปิดตา แล้วมันพยายามจะให้หลุด

พยายามจะให้มันเป็นเบี้ยล่าง พยายามจะให้มันเป็นจี้ข้า เพราะ มันอาศัยบนหัวใจของสัตว์โลก เพราะนี่บ้านเรือนของมัน กิเลสมันอาศัยบ้านเรือนนะ อาศัยหัวใจของสัตว์โลกเป็นที่อยู่อาศัย แล้วยูแห่ให้เราหลงอยู่ในอำนาจของมัน แต่ถ้าคนมีอำนาจวาสนา คนมีศรัทธามีความเชื่อ มีวาสนาเขามีศรัทธามีความเชื่อ เขาค้นคว้า เขาแสวงหาของเขา

ถ้าในทางโลก ในการเริ่มต้นปฏิบัติ เราต้องศึกษา คำว่าศึกษาๆ พุทธศาสนาศึกษาสัง
 ฆกรรม ศึกษาความจริงขึ้นมา เพราะว่าศึกษาไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ เขาศึกษาไว้เพื่อประพฤติ
 ปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้ ให้ศึกษาไว้เป็นภาคปริยัติ เขา
 เรียกภาคปริยัติ เผยแผ่ธรรมๆ ในภาคปริยัติของเขา เวลาปฏิบัติขึ้นมาต้องปฏิบัติจากความเป็น
 จริง

ปฏิบัติจากความเป็นจริงเวลาธรรมและวินัย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลา
 พระมีจำนวนมากขึ้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ เรื่องเอตทัคคะ ทางวินัย
 พระอุบาลี มีปัญหาในเรื่องของสงฆ์ มีปัญหาในเรื่องศีล เรื่องธรรม ให้พระอุบาลีเป็นผู้วินิจฉัย
 แต่ถ้าเป็นปัญหาเรื่องของธรรม คุณิพระอานนทที่ทรงจำไว้ๆ ทรงจำไว้เวลาสังคายนานั้น แต่เวลา
 สัจจะความจริง เวลาที่องค์สมเด็จพระพุทธเจ้ามีพระชนม์ชีพอยู่ ถ้ามีปัญหาขึ้นมา ท่านให้พระสา
 รับุตรเป็นผู้จัดการ พระสารีบุตรเป็นผู้เลิศในทางปัญญา

พระสารีบุตรเป็นผู้ที่มีปัญหา ปัญหาอะไรที่เกิดขึ้น ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องธรรมะ จะให้พระ
 สารีบุตรนี้ไปจัดการ สิ่งต่างๆ นั้นเพราะอะไร เพราะพระสารีบุตร กับพระอุบาลีเป็นพระอรหันต์
 แต่สิ่งที่พระอานนทนั้น พระอานนทเป็นผู้อุปัชฌาย เป็นผู้ทรงจำธรรมและวินัยไว้ สิ่งที่เป็น
 จริงๆ เป็นจริงอย่างนี้ ถ้าเป็นจริงอย่างนี้ ผู้ที่แสวงหา ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาฟังธรรมๆ
 มันจะสะเทือนหัวใจเข้ามาใจ เวลาปฏิบัติ ปฏิบัติมาเพื่อความจริง

เวลาศึกษามา มันเป็นภาคปริยัติ เห็นใหม่ ธรรมและวินัย เป็นภาคปริยัติ ศึกษามาเป็นภาค
 ปริยัติศึกษามา เผยแผ่ธรรมๆ เพราะเวลาคนปฏิบัติขึ้นมา เขาศึกษาของเขา แต่เวลาคนที่ประพฤติ
 ปฏิบัติตามความจริงขึ้นไปแล้วนี้ ถ้าเขาได้วิมุตติสุขตามความเป็นจริงในหัวใจของเขา เขาต้อง
 ศึกษาอะไร เพราะจิตของเขาสมบูรณ์ เขารู้จริงตามข้อเท็จจริงนั้น ถ้ารู้ตามข้อเท็จจริงนั้น มันรู้มา
 ได้อย่างไร รู้มาจากภาคปฏิบัติ

ถ้าภาคปฏิบัติ ฉะนั้นเวลาเราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราก็ศึกษา
 มาเพื่อประพฤติปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติจะทำอย่างไร เวลาคนที่ปฏิบัติใหม่เห็นใหม่ เคนจกรรมอย่างไร
 นั่งสมาธิอย่างไร จะทำหัวใจให้สงบระงับขึ้นมาได้อย่างไร เวลาเรียนปริยัติก็เรียนเพื่อเหตุนี้ไง
 ฉะนั้นปริยัติ เขาเรียนไว้เพื่อปฏิบัติ แต่ในเมื่อเป็นพระ มีสังกมขึ้นมา มันต้องมีวัฒนธรรม
 ประเพณี

วัฒนธรรมประเพณีก็เพื่อเขาไง ระดับของท่าน ระดับของศีล ระดับของการภาวนา ระดับของท่าน ท่านเขาก็ทำกันไป ทำท่านเขาไปเพื่อสร้างสมอำนาจาสนา เพราะจะทำให้ทุกคนประพฤติปฏิบัติ จะให้ทุกคนเป็นพระอรหันต์ไปทั้งหมดมันเป็นไปได้ มันเป็นไปได้เพราะเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ทอดธุระๆ คำว่าทอดธุระ เขาจะรู้ได้อย่างไร มันลึกลับซับซ้อน

เวลาคนเกิดเห็นใหม่ คุณติ เวลาเด็กเกิดมา เด็กเกิดมาพ่อแม่ตั้งชื่อให้ พ่อแม่รู้เวลาตกฟากก็บอกไว้ในสูจิบัตร ในใบเกิดนั้น เวลาเกิดขึ้นมา เรายังไม่รู้เราเกิดเมื่อไหร่เลย แล้วเวลาเกิดขึ้นมาแล้วมีวุฒิภาวะมีการศึกษา มีจิตนิสัยแตกต่างกันไป แล้วเวลาคนเชื่อหรือไม่เชื่อ เวลาคนเชื่อวิทยาศาสตร์เจริญขึ้นมาแล้ว คุณติ เวลาผู้ใหญ่ไปวัด พวกวัยรุ่นนั้นก็บอกว่าไปวัดไปทำไม เวลาไปกราบพระๆ ก็กราบแร่ธาตุ แร่ธาตุจะไปกราบทำไม

เขาไม่เข้าใจถึงศีลธรรม จริยธรรมเลย เขาไม่เข้าใจถึงความรู้สึกของค่าของน้ำใจเลย แต่ถ้าค่าของน้ำใจ ค่าของน้ำใจวัดได้ด้วยสิ่งใด ค่าของน้ำใจสิ่งใดถือว่าเป็นธรรม สิ่งใดที่เป็นกิเลส สิ่งใดที่เป็นธรรม มันก็เกิดจากน้ำใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า น้ำใจของผู้ที่มีคุณธรรม เขาเห็นถึงว่ากิเลสมันละเอียดอ่อนในหัวใจของคน มันพลิกแพลง เห็นใหม่ เวลาท่านให้อุบาย ท่านให้อุบาย ให้เขาสำนึกตนขึ้นมา เขาไม่เน้นเรื่องของวัตถุ เขาเน้นเรื่องค่าของน้ำใจ

ฉะนั้นผู้ที่อ่อนแอเขาก็ สิ่งที่ว่าเน้นค่าของวัตถุ เน้นค่าของวัตถุเพราะมันจับต้องได้ มันเป็นผลงานได้ มันเป็นสิ่งที่เขาแสวงหาได้ นั่นเป็นเรื่องของประเพณีวัฒนธรรม ฉะนั้นเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านจะรื้อสัตว์ขันธ์สัตว์ เวลาท่านเทศน์ ท่านเทศน์อนุปุพพิททา เทศน์เรื่องของท่าน เรื่องของการเสียสละ เรื่องของคนให้มีความเข้าใจ มีความเข้าใจที่ไหน เข้าใจเรื่องของตัวเอง

เรื่องของท่าน ทำท่านเราเป็นผู้เสียสละ เราเข้าใจได้ไหม เราเข้าใจได้ เรื่องของท่าน คุณติ เวลาเรื่องของศีล ศีลก็ข้อบังคับใจ ที่ไม่ให้กิเลสมันแสดงตนของมัน มันมีอำนาจบาตใหญ่ในหัวใจ มันต้องการมันปรารถนาอย่างนั้น เราก็มีขอบมีเขตเห็นใหม่ นี่เรื่องของศีล เราก็รับรู้ได้ แต่เรื่องของสมาธิ เรื่องของสมาธิรับรู้ได้ยากละ จะต้องปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นความจริง ศีล สมาธิ แล้วเกิดปัญญา ปัญญาที่มันเกิดขึ้นจริง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะบอกว่า สิ่งนั้นถูกต้อง แต่

ถ้ามันไม่ใช่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไม่ใช่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ว่า ใช่ และ ไม่ใช่

ฉะนั้น เวลาเราประพฤติปฏิบัติกัน เรามีกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ด้วยความ คือ อวิชชา คือความไม่รู้ เราถึงมาศึกษากันไง เวลามาศึกษา เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ เวลาศึกษานั้นก็กิเลส นี่ก็กิเลส กิเลสทั้งนั้น ชื่อกิเลสเต็มไปหมดเลย แต่เวลามัน โกรธ เวลามัน โลภ มัน โกรธ มันหลงในหัวใจ แล้วกิเลสเป็นอย่างไร เพราะอะไร เพราะมันเป็นเรา เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการ หนูนี่กิเลส นี่ก็กิเลส โอ้ กิเลสเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจทั้งนั้นเลย แต่เวลาเราแสดงออกกิเลสทั้งนั้น

แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติ สิ่งที่เรามาปฏิบัติ ปฏิบัติเพื่ออะไร ปฏิบัติเพื่อเราจะเข้าไปหา มัน การปฏิบัติ เวลาเราปฏิบัติ เราเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนานี้ เราทำเพื่ออะไร เราทำเพื่อหัวใจเราไง เราทำเพื่อที่เราจะเข้าไปแสวงหา เราจะทำเข้าไปสู่สัจธรรมความจริงไง สัจธรรมความจริงเห็นไหม ดูสิ สิ่งใดที่มันเป็นสัจจะความจริง

เวลาผู้ที่ปฏิบัติใหม่ เวลากิเลส ดูสิ มรรค เห็นไหม สីล สมาธิ ปัญญา มีจำนวนเท่าไร เราจะสร้างให้มันมีคุณค่าเท่านั้น เวลาคุณค่าเท่านั้นแล้ว เราจะให้มันมรรคสามัคคี ให้มันเกิดทางสายกลางให้มันชำระล้างกิเลสไป ดู กิเลสมันจะแก้กิเลส เวลากิเลสมันจะแก้กิเลส มันสร้างของมันขึ้นมา

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติ เราปฏิบัติเพื่อการชำระล้าง เราปฏิบัติเพื่อมีขอบเขตของมัน ไม่ใช่ให้มันแสดงตนจนเกินไปเห็นไหม ฉะนั้นเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านถึงสอนให้เสียสละทาน การเสียสละทานนั้นล่ะคือการไปโต้แย้งกับมัน เพราะอะไร เพราะกิเลสค้นหาความทะยานอยากมันตระหนี่ถี่เหนียวไปทั้งนั้นแหละ

ของของเรา ทุกอย่างที่เป็นของเรา เราจะยอมใคร ดูสิ คำว่าศักดิ์ศรีๆ คนมองหน้ากันไม่ได้ คนไม่ไว้ใจซึ่งกันและกัน เพราะคำว่าศักดิ์ศรี แต่ถ้ามันเป็นธรรม เป็นธรรม เราให้ เราพอใจเราจะให้ เราจะให้ของเรา เพราะ เราเต็มใจที่จะให้ตั้งแต่เริ่มต้นอยู่แล้ว มันเสียสละของมันมา ศักดิ์ศรีมันไปไหน ศักดิ์ศรีหายไปหมดเลย เพราะ เราเป็นคนให้เอง แต่ถ้ามันเป็นกิเลส มันเป็นคนให้มันเป็นการต่อต้าน มันเป็นการทำลายทั้งนั้น นี่คือกิเลส

ธรรมดาเวลากิเลสนะ เวลาเราตั้งใจละ เราตั้งใจมาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา อันนี้เป็นกิเลสใหม่ เราตั้งใจ เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว เราเชื่อมั่นว่าเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพุทธศาสนา เรามีความเชื่อ เราพยายาม เราฟังธรรมแล้ว ฟังธรรมแล้วมาประพฤติปฏิบัติ เวลาฟังธรรมๆ ฟังธรรมสิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้ว ตอกย้ำๆ ตอกย้ำกับสิ่งที่ว่ามันเป็นข้อเท็จจริง แต่กิเลสมันต่อต้าน

ถ้ามันทำลงได้ เวลาฟังธรรมขึ้นมา แล้วกำหนด เสียงธรรมนั้นจะมากกระทบหูเรา ถ้ามันลงกันได้ โลง โลงหมดเลย โอ๊ย มันโล่งหมดเลยนะ นี่สิ่งที่ฟังธรรม คือจิตมันผ่องแผ้วใจ แต่ถ้ากิเลสมันต่อต้าน มันไม่ยอม มันต่อต้านว่ามันรู้มากกว่า มันเก่งกว่า อันนั้นกิเลสมันช้อนกิเลส แต่เราประพฤติปฏิบัติของเราด้วยความจริงของเรา ถ้าปฏิบัติด้วยคุณงามความดีมันจะเป็นคุณงามความดีของเรา

เราปฏิบัติเราจะต่อสู้กับกิเลสตามข้อเท็จจริง ใครที่ประพฤติปฏิบัตินะ พุทโธ ใช้ปัญญา อบรมสมาธิ ถ้ามันสงบระงับเข้ามา มันจะเป็นความสุขของเรา มันจะเป็นความสุขของเรานะ เราเกิดมาภพชาติหนึ่ง ผู้ที่มาบวชเป็นพระ ถ้าเราทำความสงบของใจได้ตามความเป็นจริง มันจะเป็นอานาจาสนาของจิตดวงนั้น

จิตดวงนั้นได้สัมผัสใจ ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นตถาคต แม้แต่จิตสงบแล้ว สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ความสงบระงับนั้นมันจะฝังใจเราไป เวลาเราทำหน้าที่การงานทางโลก จิตส่งออกหมดนะ ส่งออกไปทางสมอง ส่งออกไปทางมือ มือไม้เราทำงาน ก็จิตทั้งนั้นมันสั่งให้ทำ แต่อย่างนี้มันเป็นสามัญสำนึกที่เรามองไม่เห็นตัวจิตของเราเองเลย แต่เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ เราบวชเป็นพระ เรามาเป็นนักปฏิบัติขึ้นมา แล้วเขาก็ปฏิบัติกัน เขาปฏิบัติค้นหาจิตของตัวเอง

ถ้าค้นหาจิตของตัวเอง ใครทำความสงบของใจเข้าไป ตัวใจที่มันสงบมันมีสติ เวลากำหนดพุทโธ ใช้ปัญญา อบรมสมาธิ เวลามันปล่อยวาง นั่นละคือตัวของมัน ปล่อยวางที่มีสติรับรู้ นี่เป็นตัวของมัน ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัมปนาตสมาธิ สมาธิก็คือสมาธิ สมาธินี้เป็นที่ให้เราหรือค้นหาตัวของเรา เพื่อจะเป็นประโยชน์กับเรา แต่เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติ จิตมันไม่เป็นสมาธิ จิตไม่ได้เป็นสมาธิ

แต่เวลากิเลสมันสร้างภาพ เวลาเราปฏิบัติ เราปฏิบัติเพื่อจะชำระล้างกิเลส เราจะจิตดวงของมัน แล้วเราทำความสงบของใจเราเข้ามา ถ้าจิตสงบแล้วนี้ตัวตนของเรา แล้วยกขึ้นสู่

วิปัสสนา ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนา ครูบาอาจารย์ท่านเป็นจริงของท่าน ท่านยกขึ้นสู่วิปัสสนาของท่านได้ แต่เวลาของเรา จิตหนึ่งมันไม่สงบอยู่แล้ว พอไม่สงบอยู่แล้วมันสร้างภาพเข้าไป เพราะว่าอะไร เพราะว่า กิ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง

ขณะที่ศาสนาเสื่อมโทรม พวกพระเรา อยู่กันแบบ บวชมาก็แค่อุ้งเพื่อทรงศีล อยู่เพื่อให้ความสำรวมระวัง ให้ความเป็นพระ แต่การปฏิบัติการรื้อค้นขึ้นมา ยังไม่มีใครกระทำขึ้นมา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านออกประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านมีความเป็นจริงของท่าน ท่านทำความจริงของท่านขึ้นมา สัจธรรมในใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านรื้อค้นขึ้นมาเป็นความจริงอันนั้น

ท่านถึงได้เทศนาว่าการ ครูบาอาจารย์เทศนาว่าการ สมัยหลวงปู่มั่น หลวงตาท่านบอกประจำ ว่า หลวงปู่มั่นเวลาเทศนาว่าการ ท่านจะเน้นถึงเหตุและผล เหตุและผลรวมลงเป็นธรรมเหตุของกิเลสไง ถ้ากิเลสมันปลิ้นปล้อน กิเลสมันหลอกลวง เหตุของกิเลสทำให้การประพฤติปฏิบัตินี้ ล้มลุกคลุกคลาน

ถ้าเหตุของธรรม เหตุของธรรมคือ ศีล สมาธิ ปัญญา ที่มันเกิดขึ้นมา เหตุของธรรมที่มันเกิดขึ้น มันทำให้จิตสงบระงับได้ แล้วจิตสงบระงับได้ยกขึ้นสู่วิปัสสนามันจะเกิดปัญญาขึ้นไป หลวงปู่มั่นเทศนาว่าการของท่าน เวลาเทศนาว่าการท่านเทศน์ถึงเหตุและผลไม่เทศน์ถึงรายละเอียด เพราะว่าอะไร เพราะมันจะจำใจ พอจำมันเป็นสัญญา พอสัญญาขึ้นมา มันสร้างภาพของมัน

พอมันสร้างภาพขึ้นไป เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจิตมันไม่ลงสู่สมาธิ จิตมันพอมีความสงบระงับเข้ามา มันส่งออกไป นี่กิเลสมันจะเหี้ยมเขี้ยม เวลาเราประพฤติปฏิบัติ เราประพฤติปฏิบัติเพื่อชำระล้างกิเลสนะ กิเลสโดยซึ่งๆ หน้า กิเลสของเรา กิเลสของเรา เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเราต้องการชำระล้างกิเลสของเรา ถ้าเราทำความสะอาดของใจขึ้นมา ถ้าจิตมันสงบได้ด้วยสติ ด้วยปัญญา ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต เห็นใจของตัวเอง เห็นใจของตัวเองตามความเป็นจริง ถ้ามันสงบเข้ามาถึงสงบเข้ามา

ถ้ามันจะสงบ มันจะมีนิมิต มันจะออกรับรู้สิ่งใด รับรู้ได้ มันจะทำให้จิตใจนี้ไม่มันคง เพราะถ้าจิตมันไม่มีวิฤติภาวะ มันจะรู้เห็นสิ่งใดไม่ได้ เวลาทางโลกเขา เขากลับผี เขากลับความมืด เขาจินตนาการว่าเป็นผีเป็นนางขึ้นมา แล้วเขาจินตนาการขึ้นไป แต่เวลาเรากำหนดพุทโธ เราใช้

แต่ถ้าเรียนมาแล้ว ถ้ากิเลสมันพาใช้ กิเลสมันเหี้ยมเมฆ มันจะตะมันจะถีบ มันจะสร้างภาพ แล้วการประพฤติปฏิบัติมันก็จะได้แต่อุปกิเลส กิเลสอย่างละเอียดแล้วสำคัญตน วางคนว่าตัวเป็นอาจารย์ เห็นไหม หลวงปู่มั่นท่านถึงบอกว่า สิ่งที่ศึกษามานี้ให้เก็บใส่ลิ้นชัก ใส่สมองไว้ แล้วลั่นกุญแจมันไว้ แล้วประพฤติปฏิบัติตามข้อเท็จจริง ถ้าปฏิบัติตามข้อเท็จจริง ถ้าปฏิบัติไปแล้ว ถ้าจิตมันเป็นจริง จิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต ตามความเป็นจริงแล้วอย่าให้กิเลสมันเหี้ยมเมฆ

อย่าให้กิเลสมันพลิกเพลง อย่าให้กิเลสมันสร้างภาพ แล้วประพฤติปฏิบัติไป ถ้าเป็นความจริงแล้วธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับผลของการปฏิบัติของหัวใจดวงใดก็แล้วแต่ หัวใจดวงใดก็ได้ ถ้าปฏิบัติตามความเป็นจริง ปฏิบัติตามข้อเท็จจริงนั้น ถ้ามันเป็นจริงมันเป็นจริงอันเดียวกัน แต่กิเลสมันร้าย กิเลสมันเหี้ยมเมฆ เหี้ยมเมฆคือก้อนเมฆ ก้อนเมฆเวลามันเคลื่อนไปในอากาศ ก้อนเมฆมันเกิดจากอะไร มันเกิดจากความชื้น เกิดจากไอน้ำที่มันขึ้นไปเกาะรวมตัวกัน เวลาลมพัดมันก็เปลี่ยนแปลงกันไป

เดี๋ยวเป็นลายแตกต่างกันไป จะเป็นภาพเป็นมุมมองแตกต่าง แล้วมันสร้างภาพ พอมันสร้างภาพขึ้นมากิเลสมันเหี้ยมเมฆ พอเหี้ยมเมฆขึ้นมา มันบอกว่า อ้อ นี่ไงพิจารณาอย่างนั้นไง แล้วปล่อยวางอย่างนั้นไง เป็นความจริงอย่างนั้นไง นี่ปัญญา ปัญญามรรคผลมันเป็นอย่างนั้นไง นี่กิเลสมันเหี้ยมเมฆ

กิเลสมันเหี้ยมเมฆ มันสร้างภาพแล้วไม่มีความจริงในหัวใจนั่นเลย ไม่มีความจริงในหัวใจนั่น คุณสิ กิเลสของเรา ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เรามาปฏิบัติเพื่ออะไรกัน เรามาปฏิบัติเพื่อชำระล้างกิเลสค้นหาความทะยานอยากในใจของเรา ถ้าเรามาปฏิบัติเพื่อชำระล้างกิเลสค้นหาความทะยานอยากของเรา เราพยายามฝึกฝน เรามีความเพียร ความวิริยะ ความอดุทธสาหะ

ทางโลกเขาทำหน้าที่การงานกัน เขายังมีความเพียร ความวิริยะ ความอดุทธสาหะของเขา ถ้ามีความขยันหมั่นเพียร มีความอดทนที่ไหน มีการประพฤติปฏิบัติที่ไหน ความสำเร็จต้องอยู่ที่นั่น เขาพยายามทำของเขา เขาทำสิ่งใด เขามีความมานะ บากบั่น เขามีความอดทนของเขา เพื่อประโยชน์ของเขา คนที่อ่อนแอ ทำสิ่งใดจับจด เขาจะไม่ประสบความสำเร็จสิ่งใดๆ เลย

แล้วนี่เรามาประพฤติปฏิบัติ ถ้าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ที่ว่าปฏิบัติง่ายรู้ง่าย พาหิยะ พังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแค่หนึ่งเดียวก็เป็นพระอรหันต์ แล้วเวลาที่มันทุกข์มันยากอยู่ใน

พระไตรปิฎก ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปรู้สัตว์ชนสัตว์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ทอดดูระเลย มันจะรู้ได้อย่างไร มันเป็นปัญญาภายใน มันเป็นมรรค มันเป็นภาวนามยปัญญา มันไม่ใช่ปัญญาจากสมองปัญญาจากสามัญสำนึก ปัญญาอย่างที่โลกเขาเข้าใจกันอยู่อย่างนี้

ถ้าปัญญาอย่างที่โลกเขาเข้าใจอย่างนี้ นี่กิเลสมันเหยียบเมฆ เหยียบเมฆแล้วมันก็สร้างภาพ เพราะปัญญาอย่างนี้มันเป็นปัญญาจากสามัญสำนึกที่มันส่งออกไปอย่างนี้ แล้วเราจะบอกให้ใช้ปัญญาจากภายในๆ เวลาปัญญาจากภายในเห็นใหม่ มีครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติเป็นกิเลสเหยียบเมฆ เขาบอกว่าภายในก็ความคิดข้างใน ความคิดข้างนอกก็เป็นเรื่องข้างนอก แค่วลิกนอกพลิกใน

แต่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการ กิเลสภายนอก กิเลสภายใน กิเลสภายนอกเห็นใหม่กิเลสมันส่งออกไปโดยสามัญสำนึกของพวกเรา เราส่งออกหมดละ รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร คูสิ ในนวกวาท พระบวชใหม่ เรียนนักธรรมตรี ที่ไหนมีการละเล่น ที่ไหนมีการฟ้อนรำ ไปถึงที่นั่น เป็นนักเลงผู้หญิง เป็นนักเลงการพนัน เป็นนักเลง เป็นนักเลงไปหมด มันส่งออกไปหมด รู้แจ้งโลกนอกและโลกใน ภายนอกและภายใน

เวลาภายนอกมันก็เป็นเรื่องสามัญสำนึก เป็นเรื่องสังคมของเรานี้ไง เวลาเกิดขึ้นมาเราก็อยากมีสถานะทางสังคม อยากเกิดขึ้นมาแล้ว ก็อยากมีความมั่นคง ความมั่นคงจากภายนอกกิเลส มันก็เสริมเข้าไปเลย นี่โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ ถ้ามีลาภสักการะขึ้นมา มีความเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นขึ้นมา คนเขาจะได้นับถือศรัทธาเรา แล้วทำไมจะต้องให้คนอื่นนับถือตัวเองทำไมไม่นับถือตัวเอง ตัวเองยังนับถือตัวเองไม่ได้เลย จะให้คนอื่นนับถือ

เวลามันคิดขึ้นมา นี่กิเลสภายนอกมันไปยึดหมดเลย มีสิ่งใดขึ้นมามันไปยึด เพราะอะไร เพราะจิตใจเราเป็นอย่างนี้ไง เพราะเรามีกิเลสอยู่ข้างในอยู่แล้ว เวลาที่มีกิเลสอยู่ภายใน กิเลสภายในมันก็ฟุ้งซ่าน มันก็กระตุ้นให้ส่งออกไปข้างนอกไง แล้วศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็เป็นกิเลส นี่ก็เป็นกิเลส เราก็ไปบังคับของเรา จากภายนอก เราก็ทำตามหน้าที่การงาน ทำตามหน้าที่ เราไม่ได้ทำเกินกว่านั้น ไม่ให้กิเลสมันออกหากิน มีขอบเขตไว้ นั่นภายนอก รู้เท่าทันภายนอก

แล้วรู้เท่าทันภายนอกก็เห็นโทษของมัน ถ้าโทษของมัน ถ้าเราไปยึดสิ่งใดมันจะลากไปหมดเลย มันจะลากหัวใจไปเลย คุณติ พระบวชมาอยู่ในวัด เวลาคิดถึงข้างนอก ไปคิดถึงนอกเขตวัด ร่างกายขังไว้ด้วยศีล ด้วยธรรม แต่หัวใจมันไปอยู่โลกหมดเลย หลวงปู่มั่นท่านบอกว่าชากศพเดินได้ เอาร่างกายมาขังไว้อยู่ที่นี้ แล้วก็ส่งใจออกไปข้างนอก ใจมันอยู่กับร่างใหม่

แล้วเวลาปฏิบัติ พุทโธๆ บอกว่าจะเอาสมาธิ จะเอาปัญญา ใจมันอยู่กับร่างมันใหม่ ชากศพมันเดินได้ เพราะขาดสติ ทั้งๆ ที่มีชีวิตอยู่ เวลาพระบวชแล้ว ร่างกายอยู่กับวัด ด้วยศีล ด้วยสถานภาพเราเป็นพระ เราออกไปไม่ได้ทำนั่นเอง แต่หัวใจมันไปอยู่ข้างนอกหมดเลย แล้วเวลาภาวนาไปมันจะได้อะไร เพราะมันชากศพ มันไม่มีสติ จิตมันไม่อยู่กับตัวมันเอง นี่ข้างนอกแล้วข้างใน ข้างในเพราะมันมีกิเลสอยู่แล้ว

กิเลสจากภายในมันก็ฟุ้ง ฟุ้งของมัน มันมีอำนาจเหนือหัวใจของเรา เราคุมมันไม่ได้หรอก ฉะนั้น ถ้าเรามีสติมีปัญญา เราศึกษาๆ เราพยายามจะยับยั้ง กิเลสอย่างนี้ แล้วเราถึงมีความพยายามกำหนดพุทโธ กำหนดอานาปานสติ ดึงหัวใจกลับมา ดึงความรู้สึกให้มาเป็นปัจจุบันนี้ ร่างกายบวชเป็นพระเป็นเจ้าอยู่ในวัดนี้ จิตเื่องก็ต้องอยู่กับข้าสี จิตก็ต้องอยู่ในนี้ จิตอยู่ในนี้ อยู่แล้วแหละ แต่มันส่งออก

มันส่งออกไป ความคิดมันส่งออกไป จิตมันอยู่ที่นี้ แต่มันคิดออกไปรอบโลก ออกไปนอกจักรวาลโน่น มันส่งไปไหนก็ไปนั่นแหละ ความคิดมันเร็วกว่าแสง คิดถึงสิ่งใดคิดมันไป แล้ว มันไม่อยู่กับเราหรอก มันไปหมดเลย แล้วกว่าจะดึงกลับมาต้องตั้งสติให้ดีเลย นี่กิเลสพื้นฐาน พื้นฐานของกิเลส กิเลสที่มันประพาศปฏิบัติใหม่

ครูบาอาจารย์ท่านประพาศปฏิบัติ ท่านบอกว่า ผู้ที่ประพาศปฏิบัติใหม่มันยากอยู่สองคราว คราวหนึ่งคือคราวเริ่มต้น คราวหนึ่งคือคราวที่จะสิ้นสุดแห่งทุกข์ ฉะนั้นเวลายากอยู่สองคราว คราวนี้จากเริ่มต้นเราจะทำอะไรให้มันเป็นข้อเท็จจริง หลวงปู่มั่นเวลาท่านเทศน์ ท่านเทศน์ข้อเท็จจริง เรื่องกิเลสเรื่องธรรม แล้วถ้าเราทำไม่ถูกต้องมันก็เป็นเรื่องของกิเลส ทำแล้วเข้าทางกิเลสหมด แต่ถ้ามันเป็นธรรมๆ นะ เราประพาศปฏิบัติธรรมไป

ถ้าประพาศปฏิบัติธรรม มันมีความอยากใหม่ มี ความอยากนี้เป็นมรรค เป็นมรรคเพราะมีศรัทธาความเชื่อ ศรัทธาความเชื่อเป็นอริยทรัพย์ เพราะมีศรัทธามีความเชื่อถึงมีการค้นคว้า มี

การค้นคว้า มีการแสวงหา การค้นคว้าทางโลก หน้าที่การงานนั้นเป็นการพิสูจน์กันทางโลกว่า เรามีความสามารถที่จะประกอบสัมมาอาชีวะทางโลกได้หรือไม่

แต่เวลามาค้นคว้าทางธรรมๆ จนเรามาค้นคว้าทางธรรม การค้นคว้า เรามีศรัทธาเรามีความเชื่อของเรา ศรัทธาความเชื่อถึงเป็นอริยทรัพย์ ทีนี้ศรัทธาความเชื่อ ความเชื่อฆ่ากิเลสไม่ได้ แต่ต้องมีความเชื่อนั้น เพื่อประโยชน์ไฉน เพราะมีความเชื่อ เราต้องมีความเชื่อ ในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าเรามีความเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เรามีแก้วสารพัดนึก มีความเชื่อ ความเชื่อนี้เป็นมรรค

พอเป็นมรรคขึ้นมา เราพยายามประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงของเราขึ้นมา ถ้ากิเลสมันเหยียบเมฆ มันก็อาศัยสิ่งนี้ อาศัยสิ่งนี้มาว่าเป็นธรรมๆ แล้วมีครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการในปัจจุบันนี้เห็นไหม ธรรมเพื่อสัจจะ เพื่อความจริง เวลาผู้ที่ไม่มีความเชื่อในหัวใจ ก็พูดเหมือนกัน ก้อนเมฆ ก้อนเมฆมันจะบรรจุแต่อย่างไรรู้ก็ได้ จะบอกสภาวะธรรมใจ ผู้ที่กิเลสเหยียบเมฆก็บอกว่ามีคุณธรรม แล้วเอาสิ่งนั้นมาอ้างอิง อ้างอิงอ้างอิง อ้างให้เหมือนใจ

อ้างให้เหมือน บอก ครูบาอาจารย์ท่านพูดอย่างนี้ไง เวลาพูด บอก พุทธพจน์นะ สิ่งนี้เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัย จะไว้หรือสัตว์ชั้นสัตว์นะ เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันเป็นอันเดียวกันนะ พุทธพจน์ๆ พระพุทธเจ้าพูดอย่างนี้ เราก็อ้างอย่างนี้เหมือนกันเลย เห็นไหม กิเลสมันเหยียบเมฆ มันอ้างหมดละ แต่มัน ไม่มีคุณธรรม

ถ้ามีคุณธรรม ๑.มีความกตัญญูกตเวที เวลาหลวงตาท่านบรรลุธรรม ท่านกราบแล้วกราบเล่า กราบแล้วกราบเล่า เวลาท่านเทศนาว่าการ เห็นไหม เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปแล้วแสดงธรรม คำว่าเหยียบหัวก็นี้ไง ธรรมและวินัยนี้ไง ถ้ามีคุณธรรม มันเคารพตรงนี้ มันเคารพธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้ามันเคารพธรรมและวินัยนะ สิ่งนี้หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านวางข้อวัตรไว้ก็เพราะเหตุนี้ไง เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ท่านทุกข์ยากมาก ทุกข์ยากเพราะไม่มีครูบาอาจารย์คอยแนะนำคอยสั่งสอน ท่านต้องแสวงหาเอาเอง ต้องทำเอง เหมือนเรา มันไม่มีสิ่งใดเลย เราอยากได้สิ่งใด เราต้องแสวงหาขึ้นมาเอง

แต่ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านทำขึ้นมาแล้ว ท่านถึงวางข้อวัตรปฏิบัติของท่านไว้
วางข้อวัตรปฏิบัติที่เราปฏิบัติกันอยู่นี้ เวลาเราปฏิบัติเห็นใหม่ ๑. ไม่ให้คลุกคลีกัน ไม่ให้คลุกคลี
ตีโมง พยายามแยกออกไป เพื่อรักษาไม่ให้ปนชากศพวง เวลาพระบวชใหม่มาอยู่วัด จิตใจมัน
คิดไปอยู่ข้างนอก ใอนี้เวลาบวชเป็นพระขึ้นมาแล้วก็คลุกคลีตีโมง จะชุมนุมสากจุกา ตลอดใจ จะ
แสดงธรรมตลอด จะคุยธรรมะกัน อ้าวก็ปฏิบัติธรรม ชุมมสากจุกา เอตมมมงคลมุตตม ก็นี่เป็น
มงคลของชีวิตใจ มงคลของการปฏิบัติ เราก็จะสนทนาธรรม สนทนาไม่มีวันจบสักที

เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูดคำสองคำก็จบแล้ว ปฏิบัติเกือบเป็นเกือบตาย พูดได้คำเดียว นี้
ทำสมาธิได้ สิบปีกว่าจะได้สมาธิ เวลาจะฝึกหัดใช้ปัญญา ปัญญาไม่ออกมาสักที มีแต่สัญญา มี
แต่ก้อนเมฆ ก้อนเมฆลมดี มันเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ไม่มีอะไรเป็นข้อเท็จจริงในใจเลย

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านถึงวางข้อวัตรปฏิบัติไว้ใจ เพราะอะไร เพราะท่านประพฤติ
ปฏิบัติ มาตามเป็นจริง ถ้าวางข้อวัตร ถ้าเราเคารพ ไม่เหยียบหัวพระพุทธรเจ้าแล้วแสดงธรรม ถ้า
ไม่เหยียบหัวพระพุทธรเจ้า เพราะมันกตัญญูกตเวทีใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสวงหา
สิ่งนี้มา ท่านต้องสร้างมาเป็นพระโพธิสัตว์ นี้ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เวลาท่านได้
ธรรมวินัยนี้ได้มาแล้ว เวลาท่านถึงเวลา ท่านถึงบัญญัติขึ้นมา เป็นข้อ เป็นวินัย เป็นขอบเขต แล้ว
ให้เราทำตามความเป็นจริง

เวลาทำตามความเป็นจริงขึ้นมา เราก็หันรีหันขวางใจ หันรีหันขวางแล้วก็มาศึกษาธรรมะ
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้มันรู้จริงขึ้นมาใจ พอรู้จริงขึ้นมากิเลสมันเหยียบเมฆเลย
มันเป็นอย่างนั้นๆ แต่เหยียบหัวพระพุทธรเจ้าอยู่มันยังไม่แสดงตน มันยังไม่ลงเลย ถ้าลงองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะทำตามนั้น สิ่งที่พระพุทธรเจ้า ท่านได้ค้นคว้ามา องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าท่านนั้น ตรัสรู้เองโดยชอบๆ เราสาวก สาวกจะ ได้ยินได้ฟังมาตลอด

สมบัติเห็นใหม่ เพชรนิลจินดา ในพุทธศาสนา มีมหาศาล แต่ไม่รู้จักมัน ส่งออกกัน
ตลอดแสวงหาแต่การยอมรับของคนอื่น อยากให้คนนับหน้าถือตา ให้คนมีศรัทธา มีความเชื่อ
แต่ความเป็นจริงในหัวใจไม่มีแม้แต่เม็ดหินเม็ดทราย ถ้ามันมีเม็ดหินเม็ดทรายมันจะลงใจใจ
ความลงใจความเคารพบูชา

ถ้าความลงใจความเคารพบูชา เห็นใหม่ จิตใจอ่อนควรแก่การงาน ไม่แข็ง ไม่กระด้าง
การแข็งกระด้างอย่างนั้นเหมือนทางโลกว่า ศักดิ์ศรีๆ ก็ศักดิ์ศรีนั้นแหละ มันถึงได้ปะทะ คะคาน

กัน แต่ถ้าจิตใจมันมีศรัทธา มีความเชื่อ มีศรัทธาความเชื่อ เราค้นคว้าของเราไป ให้เป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา อย่าให้กิเลสมันเหยียบเมฆ

เริ่มต้นมาก็เพื่อตั้งใจมีศรัทธาความเชื่อ เพื่อมาถือศีล ก็เพื่อมีขอบเขตของมัน เวลาปฏิบัติขึ้นมาก็เพื่อให้ความสงบระงับเข้ามา ถ้ามันยังไม่สงบระงับเข้ามา ก็มีความมานะบากบั่นพยายามค้นคว้า พยายามแสวงหา เพราะมันอยู่กลางหัวอกเรานี้แหละ ชีวิตของเราทุกๆ จิตของเราทุกๆ สมบัติของเราทุกๆ มันมีค่านะ มีค่าเพราะอะไร เพราะปฏิสนธิจิตมันกำเนิดในไข่ ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ มันถึงเป็นสิ่งมีชีวิต

สิ่งมีชีวิตเท่านั้นที่จะสัมผัสธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เวลาเราศึกษาๆ ขึ้นมา กิเลสมันครอบงำขึ้นมา มันก็ได้แต่กิเลสที่เราจะชำระล้างมันๆ แต่มันเป็นการมาทำให้เหมะเกริม ทำให้จิตใจมัวหมอง ทำให้จิตใจเศร้าหมอง ทำมันไม่เป็นจริงสักอย่างหนึ่งเลย แต่เราต้องมีอำนาจวาสนาสิ เราถึงมีความเชื่อ มีความศรัทธาขึ้นมา เราต้องตั้งใจของเราสิ ตั้งใจของเรา

สิ่งที่มันมีความผิดพลาด ความผิดพลาด ถ้าทำผิดพลาดโดยขาดสติ โดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ก็ปลงอาบัติ เป็นโยม โยมก็ต่อศีล วิรัติเอาไว้ให้เกิดขึ้น ว่านี่มันผิดไปแล้วๆ คนเรามันต้องมีผิดพลาด เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาประพฤติปฏิบัติที่ค้นคว้าอยู่ ไปทำทุกกริยา กับเจ้าลัทธิต่างๆ ๖ ปี นั่นมันถูกที่ไหน มันก็ผิดมาทั้งนั้นแหละ แต่ความผิดอย่างนั้นเพราะมันยังไม่มีความจริงขึ้นมา ก็ไปค้นคว้า ไปแสวงหา

เพราะแสวงหา เพราะเขาเป็นนักบวช เขาเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติมาก่อน แต่เอาจริงๆ เอาจริงจังขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มาตรัสรู้เองโดยชอบเพราะเป็นศาสดา มีพระองค์เดียว ฉะนั้น ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมาแล้ว เรามาศึกษา เรามาประพฤติปฏิบัติ เราก็ชวนขยายของเรา เราก็ทดสอบของเรา มันก็เป็นความจริงขึ้นมา ถ้ามันไม่สงบระงับเข้ามาเพราะเราจะมาต่อสู้กับกิเลสจริงๆ

กิเลสเรานี้แหละ กิเลสพญามารนี้แหละ อวิชชา พญามาร มันมีลูกเต้าหลานเหลนของมัน เวลามันมีความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นแม่ทัพ มันมีสักกายทิฏฐิ ความเห็นผิด เป็นลูก เป็นหลานของมัน เป็นชั้นเป็นตอนทั้งนั้นแหละ มันเป็นลูกเป็นเต้า เป็นครอบครัวของมาร ที่มัน

อยู่ในหัวใจของเรา แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชำระล้าง มารเอย เธอเกิดจากความ
คำริของเรา เราจะไม่คำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดในหัวใจเราอีกไม่ได้เลยๆ

อันนั้นท่านชำระล้างได้เสร็จสมบูรณ์แล้ว ท่านถึงบอกเราไป แต่เราศึกษาๆ มา เราก็จะ
อ้างคำเดียวกันนี้แหละ มารเอย เรารู้เท่าทันเธอแล้ว เท่าทันเธอแล้ว มันยังหันรีหันขวางอยู่นั้น
แหละ เพราะมันเหยียบเมฆไง มารมันเอาสิ่งนั้นมาหนุ่ความคิดมันไง เพราะมันเอาสิ่งนั้นมา
เป็นประโยชน์กับมันไง แล้วประโยชน์กับมันแล้ว มันก็ต้องการให้คนอื่นยอมรับ ต้องการให้คน
นับถือศรัทธา ต้องการให้คนอื่นเชื่อถือ แล้วเวลาแสดงธรรมไป นี่พุทธพจน์ หันรีหันขวาง

หันรีหันขวาง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่มีขัด ไม่มีแย้งกัน ทาน
ศีล ภาวนา ระดับของท่าน ทำทานมันก็ไม่มีความเสียหายกับสิ่งใด เรื่องของท่าน สละแม้แต่ความลังเล
สงสัย สละแม้แต่ความเศร้าหมอง สละแม้แต่ความกระทบกระทั่งกัน สละๆ นี่เรื่องของทาน
เรื่องของศีล ศีลคือข้อวัตร ศีลคือข้อห้าม เรื่องของสมาธิ ถ้าสมาธิเกิดขึ้น แล้วเรื่องของปัญญา ถ้า
เป็นเรื่องของภาวนามยปัญญา เขาจะเถียงกันหน้าดำหน้าแดงได้อย่างไร

แต่ถ้าเราเป็นปัญญา มันเป็นก้อนเมฆ ก้อนเมฆที่ลมพัดไป ลมตีไป มันจะแตกกระจายไป
ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน ไม่มี เดี่ยวพุดอย่างนั้น เดี่ยวพุดอย่างนี้ เวลาปัญญาจำได้ นี่ก็พุดอย่าง
นั้น เวลาระลึกได้ มีความละเอียดก็พุดไปอีกอย่างหนึ่ง พุดซ้ำแล้วซ้ำเล่า ผิดพลาด พุดพลิกแพลง
ไปตลอด ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันเลย แต่พุดธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป แต่พวกเราปฏิบัติ พวกเราไม่มีวิมุติภาวะ
เราถึงเข้าใจไม่ได้ว่าเขาพุดผิด เขาพุดผิด ไม่มีเหตุ ไม่มีผล เพราะพุดขัดแย้งกัน พุดเอาปัญญามา
ก่อน พุดเอาเริ่มต้นจากปัญญามาก่อน แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศีล สมาธิ ปัญญา

ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าไม่มีศีลเป็นข้อเท็จจริง มันทุศีล เวลามันสงบเข้าไปมันก็เป็นมิจฉา
มิจฉาเข้าไปมันก็เป็นมนต์คำ พอเป็นสมาธิ สมาธิมันก็ไปรู้ไปเห็นสิ่งต่างๆ ที่กิเลสมันหลอก
เวลาถ้ามันประพฤติปฏิบัติไปแล้ว สำคัญตนว่าเป็นผู้วิเศษ เป็นผู้มีคุณธรรม เป็นผู้มีอำนาจ
วาสนา เพราะอะไร เพราะมันทุศีล ถ้าทุศีลแล้วสมาธิก็เป็นมิจฉา มิจฉาออกมาเป็นปัญญา ปัญญา
ก็เป็นปัญญามาร

เวลามารบงเงา มันก็บอกสิ่งนี้เป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็วาดไป แต่มันทรงสถานะไง ถ้าเป็นสถานะ พยายามพูดให้คนเชื่อถือ พอมีศรัทธาความเชื่อถือขึ้นมาแล้ว มันพูดพุทธพจน์นะ พุทธพจน์เป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าไม่เหยียบหัวองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม มันเคารพบูชา ถ้าเคารพบูชาแล้ว ลงใจ

ลงใจต่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าใจมันลงแล้วนะ แต่ถ้าใจมันกระด้าง ใจมันไม่ลง มันเหนือใจ เหนือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์อีก เวลาคนที่หลงผิด แม้แต่นิพพานยังมีสุขชาติ ยิ่งสูงกว่านิพพาน นิพพานของพวกเอ็งมันค้อยค่ากว่า นิพพานของข้าสูงกว่านิพพานของเอ็ง พูดออกมาได้อย่างไร นิพพานอะไรยังมีสูงมีต่ำ นิพพานของใครนั่น

นั่นไง นี่เวลากิเลสมันเหยียบเมฆ เหยียบเมฆสำคัญคน สำคัญคนแล้วทำให้การประพฤติปฏิบัติมันออกนอกกลุ่มนอกรทาง แล้วมันนำเสนอสารผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เพราะอะไร เพราะอ่อนค้อยอ่อนค้อยในประสบการณ์ไง ถ้าอ่อนค้อยในประสบการณ์มันน่าเชื่อถือ มันฟังแล้วเข้าใจ มันเข้าใจ เข้าใจเพราะอะไร เพราะมันเป็นตรรกะ กิเลสมันตีความได้ มันทำความเข้าใจได้

แต่ถ้าเป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เข้าใจไม่ได้ ถ้าเข้าใจได้อะไร สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะท้อพระทัยได้อย่างไร เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาท้อพระทัย จะสอนเขาได้อย่างไร เพราะมันเหนือโลก เหนือโลกเหนือสงสาร มันถึงจะมีคุณธรรม

คุณธรรมอันนั้นมันถึงจะมาบีบบี้สี่ไฟอวิชชากิเลสตัดหาความทะยานอยาก เพราะอะไร เพราะครอบครัวของมาร มันก็อยู่บนภวาสวะ อยู่บนภพ อยู่บนจิตเรานี้แหละ เพราะมันมีมัน เพราะมีครอบครัวของมาร มันถึงทำให้เราเวียนว่ายตายเกิดอยู่ที่นี่ แต่เพราะอะไร เพราะเรามีคุณธรรม คำว่ามีคุณธรรม คือได้สร้างคุณงามความดี เพราะเราทำคุณงามความดี

เพราะคุณงามความดี เพราะมนุษย์สมบัติสมบูรณ์ เราถึงได้มาเกิดเป็นมนุษย์ไง พอเกิดเป็นมนุษย์นะ ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ชำระล้างกิเลส อวิชชา ตัณหาความทะยานอยากในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สะอาดบริสุทธิ์หมดเกลี้ยงไปจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สร้างสมบุญญาธิการมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ท่านถึงมีอำนาจวาสนา นี้อนาจตั้งศตวรรษ ฐูลอกนอกโลกในแจ้งหมด ครุบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามีอำนาจวาสนาขึ้นมาเห็นใหม่ พระอรหันต์ต้องสร้างมาแสน กับ ถ้าสร้างมาแสนกับ ถ้าสิ้นสุดแห่งทุกขไป เป็นสุขกขวิปัสสโก มันก็ทำให้วิชาสิ้นไป ครอบครวของมาร ได้ทำลายไป แต่ด้วยกำลังของใจที่จะชักนำลูกศิษย์ลูกหามันแตกต่างกันไป มันแตกต่างกันมหาศาล

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะสร้างมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ท่านถึงมีอำนาจวาสนาขึ้นมา มีอำนาจวาสนาน้อมนำได้หมด ท่านยังท้อพระทัยเลย แล้ว สาวก สาวกะ ที่ได้ยินได้ฟังมา มีคุณสมบัติขนาดไหน เวลาไปศึกษา ไปค้นคว้า ไปจำมาอย่างนั้น แล้วเอามาพูด นี่มันก่อนเมฆทั้งนั้น

คิดว่าตัวเองรู้ตัวเองมีความชำนาญ ตัวเองมีความสามารถ แต่มันเปลี่ยนแปลงตลอด มันไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน ไม่มีสิ่งใดเป็นสมบัติจริงเลย แต่ถ้าเป็นสมบัติจริง เราเป็นสมบัติจริงของเรา เราก็จะเอาความจริงของเราขึ้นมา ถ้าเอาความจริงขึ้นมา สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้ว ถ้าเรายังไม่เข้าใจแฉวงไว้ก่อน อย่าเชื่อแล้วเรามาทำความสงบของใจเราเข้ามา

เขาบอกว่า ผู้ที่หาหิยะฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เดียวเข้าใจได้ เราก็ทำอย่างนั้น มันจะเหยียบเมฆกันแล้ว นี่เห็นใหม่ ในการประพฤติปฏิบัติ ถ้ามันไม่เข้าสู่ธรรม มันจะเหยียบเมฆ เหยียบเมฆคือ ความเหลวไหล เหยียบเมฆคือความไม่เป็นขึ้นเป็นอัน ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมาเลย แต่พยายามจะสร้างสถานะอย่างนั้นกัน แต่เรามีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ เราจะทำความจริงของเรา

ถ้าจิตเราพุทธโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ แล้วถ้าเราใช้อัปปนาสมาธิ ถ้ามันมีความสงบระงับ ถ้ามันจะออกฐูนิมิต มันจะออกฐูลึ่ต่างๆ ตั้งสติไว้ ถ้าเราไม่มีความสามารถ รู้เห็นสิ่งใด ถ้ามันว่านั่นจริงหรือเปล่า เห็นนิมิต เห็นสิ่งต่างๆ จริงหรือเปล่า ไม่มีความจริงสักอย่าง ไม่มีความจริง เพราะมันเป็นการส่งออก แต่ถ้าจิตมันสงบแล้ว ถ้ามันจะรู้มันจะเห็นสิ่งใด รู้เห็นแล้วก็วางไว้ เหมือนกัน

คนที่รู้ที่เห็นนะ รู้แล้วมีประโยชน์อะไร รู้แล้วได้ประโยชน์อะไร มันไม่ใช่สติปัญญา ๔ มันไม่ใช่มรรค ถ้ามันเป็นมรรค เพราะที่เรามาประพฤติปฏิบัติกันนี้ เรามาประพฤติปฏิบัติเพื่อ

ชำระล้างกิเลส สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหลายทั้งปวงต้องดับไปเป็น
ธรรมดา

ถ้าดับไปเป็นธรรมดา มันจะเกิดนิमित เกิดความรู้ความเห็นสิ่งใดก็แล้วแต่ มันจะเป็น
เทวดา อินทร์ พรหม จะเป็นภพชาติใด เป็นกามภพ รูปภพ อรูปภพ มันก็เป็นสถานะ สถานะที่
มันมีของมันอยู่อย่างนั้น แล้วจิตดวงใดที่สร้างบุญกุศล บาปอกุศลสิ่งใด เขาก็ต้องเสวยภพ เสวย
ชาติ ของเขาตามนั้น

แล้วเวลาเราปัจจุบันนี้ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพุทธศาสนา แล้วเรามาประพฤติ
ปฏิบัติตามความเป็นจริงอยู่ที่นี่ เราพยายามจะทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบเข้ามา ถ้ามันจะ
รู้เห็นสิ่งใดเห็นใหม่ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นต้องดับไปเป็นธรรมดา มัน
เป็นธรรมดาของมันอยู่แล้ว แต่เพราะเราไม่มีสติปัญญาในปัจจุบันนี้ไง เราถึงพอเห็นสิ่งใดเราก็
ตื่นตื่นไปกับมัน ใจเห็นใหม่ นี่กิเลส

กิเลสมันเข้ามาสู่มือไฟ เข้ามาให้ค่า ให้เราพลิกแพลง เราก็พยายามตั้งสติไว้ ถ้าเห็นสิ่งใด
ถามมันนั่นคืออะไร จบ ถ้ามันมีกำลัง เราระลึกพุทธโฆษต่างๆ ดึงกลับมา สร้างสมตรงนี้ขึ้นมาให้มัน
มันคงแข็งแรงขึ้นมา ถ้าแข็งแรงขึ้นมา คนที่ด้อยวุฒิภาวะกว่านี่คือนิพพานไง นี่คือการว่าง นี่
ก็ว่างแล้ว เวียงว่างไปหมดเลย แล้วมีความสุขด้วย นี่วุฒิภาวะอ่อนแอ แต่เรามีศรัทธามีความเชื่อ
เพราะเราได้สร้างบุญกุศลขึ้นมา

มันเวียงว่างขนาดไหน ตั้งสติไว้ สัมมาสมาธิคือมีสติ เป็นขณิกสมาธิพยายามกำหนดมาก
ขึ้น มันเป็นอุปจาระที่มันมีกำลังสูงขึ้น กำลังที่สูงขึ้นอุปจาระออกรู้ ออกรับรู้สิ่งใด ออกเห็นกาย
เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริง นี่อุปจารสมาธิ ถ้ามันพุทธโฆฯ จน ถ้าเราทำสิ่ง
ใดก็ไม่ได้ ภาวนาก็ไม่ได้ เวลาจะเห็นกายก็ไม่เห็น มันจะไปไหนก็ไม่ได้ สับสนตลอดเลย
พยายามทำความสงบให้มากขึ้นๆ

ถ้าเป็นไปได้จริง แต่น้อยนักที่จะลงสู่อัปนาสมาธิ น้อยนัก คนที่ลงสู่อัปนาสมาธิได้จริง
มันต้องมีคุณธรรม มันต้องมีอำนาจวาสนา มันถึงกำหนดว่า ลงไปถึงจิตเดิมแท้ ถึงเป็นสักแต่ว่ารู้
ลงไปท่ามกลางหัวใจ ดับหมด ดับอายตนะทั้งหมด ดับความรู้สึกทั้งหมด สักแต่ว่ารู้ รู้เด่นชัด
เวลาที่เขาเข้าฌานสมาบัติกัน ๗ วัน ๗ คืน

เข้ามานสมาบัติ เนวสัจญานาสัจญายตนะ เวลาเข้าไปมันดับ เข้าตั้งแต่ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน อากาสนัญญายตนะ วิญญาณัญญายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนวสัจญานาสัจญายตนะ เข้าไป มันเข้าไปสิ่งนั้นมันเข้าไปถึงสักแต่ว่าเหมือนกัน แต่สักแต่ว่าอย่างนั้น เขาเข้าของเขาได้ แต่เข้าอย่างนั้น นี่ก็เหมือนกัน อปปนาสมาธิ ก็เข้าไปถึงตรงนั้นแล้วมันน้อยคนนักที่จะทำได้ ส่วนใหญ่แล้วกิเลสเหยียบเมฆทั้งนั้น

ที่ว่าได้มานสมาบัติฯ ก็เข้าใจผิดกันทั้งนั้น สร้างอารมณ์ทั้งนั้น เขาว่าได้มานสมาบัติสมาบัติอย่างไร ก็กำหนดแสงสีเสียง ใจ แสงสีเสียง เสียงนั้นเป็นรูปฌาน อรูปฌาน ว่ากันไป กิเลสมันเหยียบเมฆ แม้แต่สมาบัติมันยังพุดผิดๆ ถูกๆ แต่เขาเชื่อถือศรัทธากัน เพราะอะไร เพราะคนที่ฟัง ไม่มีวุฒิภาวะที่จะแยกแยะได้ว่าอะไรผิดอะไรถูก คนที่ไม่เคยทำ แต่เวลาเขาพุดกัน เขาก็พุด โดยธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใจ

กิเลสเหยียบเมฆ ใจ ก็เอาก่อนเมฆนั้นแหละมาอธิบาย เอาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอาธรรมชาติของครูบาอาจารย์มาอธิบาย แต่ อธิบายผิดๆ ถูกๆ แต่เราก็เชื่อ เพราะพุดเหมือนกัน แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์เห็นใหม่ มันไม่เป็นความจริง ถ้าไม่เป็นความจริงนะ เราจะทำความสงบของใจเราเข้ามา เราจะสร้างมรรค สร้างผล เรามีชีวิตแล้ว ชีวิตนี้มีค่ามาก แล้วชีวิตนี้เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เกิดมาถึงพุทธกาลที่ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง

เจริญเพราะการรื้อค้นค้นคว้า จากหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น จากครูบาอาจารย์ของเรา แล้วท่านไม่ถือตัวถือตน ท่านแอบ ท่านซ่อนตัวอยู่ในป่าในเขา แต่ด้วยสัจจะ ด้วยความจริง เพราะโดยธรรมชาติของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนอยากได้มรรค ได้ผล แต่ไม่มีใครคอยชี้แนะ แล้วพยายามจะประพฤติปฏิบัติด้วยตัวตนของตนเอง ก็ล้มลุกคลุกคลาน

ด้วยอำนาจวาสนาบารมีของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านมีชื่อเสียงคับฟ้า ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติถึงพยายามชวนชวนชักชวนเข้าไปหาท่าน แล้วท่านเป็นคนชี้แนะ เป็นคนคอยประคอง คอยชี้แนะ เพราะ ท่านได้สมบุกสมบัน ท่านได้ทุกข์ได้ยากมาก่อน ไม่ใช่ที่ท่านอยากจะให้คนยกย่องสรรเสริญท่านหรอก ไม่ใช่ ถ้าอยากให้คนยกย่องสรรเสริญ อยากให้คนรู้จักนั่นกิเลสทั้งนั้น แต่ในเมื่อท่านชำระล้างกิเลสในใจของท่านแล้ว

เพราะมันเจริญในหัวใจของท่าน เพราะมันเจริญมันงอกงามในใจของท่าน ท่านถึงเก็บตัวเก็บตนของท่านอยู่ในป่าในเขา แล้วคนที่ประพฤติปฏิบัติพยายามแสวงหา เข้าไปหาท่าน ถ้าเข้า

ไปหาท่าน ก็ไปได้มรรคได้ผลจากท่าน ท่านเป็นคนขึ้นมา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง กิ่ง พุทธกาล พอมันเจริญขึ้นมาแล้ว มันประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้ว แต่ที่นี้กิเลสใจ ผู้ที่ไปศึกษาแล้ว ไปศึกษากับหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น แต่จิตใจมันไม่ลงตามนั้น มันไม่มีความจริงตามนั้น ถ้าไม่จริงตามนั้นมันก็เหี้ยมเมฆใจ

ไปประพฤติปฏิบัติกับหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น มาแล้วนะ อยู่กับหลวงปู่มั่นมานะ หลวงปู่มั่นยกย่องสรรเสริญนะ เห็นไหม มันไม่มีหрок ถ้ายกย่องสรรเสริญนะ ในสิ่งที่เป็นตำนาน ใน วงกรรมฐานมา เวลาหลวงปู่มั่น ท่านพูดถึงใคร ท่านพูดในแนวทางใด ส่งเสริมให้หมู่คณะ ให้ พระที่จะประพฤติปฏิบัติ มันก็เหมือนรุ่นพี่รุ่นน้อง ผู้ที่ปฏิบัติ มีครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติแล้วมีหลัก มีเกณฑ์ ให้อาศัยนะ ให้พึ่งพากันนะ ให้ดูแลกันนะ เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง นะ

พระสงฆ์ที่ประพฤติปฏิบัติมาจากหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านมีสติ มีปัญญาของท่าน นะ แล้วรุ่นต่อๆ ไป ให้เชื่อ ให้พึ่งกัน ให้ดูแลกัน ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ที่ดี นี่ใจ กิเลสไม่เหี้ยม เมฆ ไม่สร้างภาพ ไม่ต้องการสิ่งใด ไม่ต้องการ การยกย่อง นับหน้าถือตา สรรเสริญจากที่ไหน ทั้งสิ้น แต่ด้วยความจริงๆ ด้วยความจริง ด้วยอำนาจวาสนาบารมีของท่าน เราชวนช่วยกันเข้าไป ชวนช่วยเข้าไปหาท่าน

ชวนช่วยเพื่อให้ท่านขึ้นมา ชวนช่วยเพื่อให้ท่านบอกกล่าวมา อันนั้นเป็นความจริงของ ท่าน นี่ใจ เวลาศาสนาเจริญอีกหนหนึ่ง มันเจริญจากที่นั่น แล้วเราได้ยินได้ฟังมา เราจะต้อง ประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง อย่าให้กิเลสมันเหี้ยมเมฆ อ้างอิง เอาสิ่งนั้นมาเป็นประโยชน์ กับตัว เป็นประโยชน์ อยากได้ชื่อเสียง อยากได้การนับหน้าถือตา โดยที่ไม่มีข้อเท็จจริง แล้วเวลา พูดออกไปมันเสียหายนะ

มันเสียหาย นี่ใจ เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านพูดถึงว่า ให้พึ่งหลวงปู่ขาวนะ ถ้าพระ รุ่นใหม่ ให้พึ่งมหาบัวนะ มหาบัวดีทั้งนอกทั้งในนะ ถ้าทั้งนอกคือข้อวัตร ทั้งนอกคือสิ่งที่ท่าน แนะนำ ทั้งนอกคือสิ่งที่หลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่น ท่านคอยบอกข้อวัตรให้เราควบคุมดูแลใจของ เราข้างนอก ข้างใน ข้างในคือในหัวใจ ในมรรคในผล ปฏิบัติไปแล้ว มันจะมีข้อโต้แย้ง ปฏิบัติ ไปแล้ว กิเลสมันจะสวมรอย กิเลสมันจะเหี้ยมเมฆ มันจะขี้เมฆ มันจะสร้างภาพ

มันมีร้อยแปด กิเลสนี้ร้ายนัก ร้ายจริงๆ แล้วเวลาครูบาอาจารย์ท่านมีทั้งนอกทั้งใน ท่านให้แนวทางไว้ ถ้าแนวทาง เราทำเพื่อจิตใจของเรา เราปฏิบัติเพื่อหัวใจของเรา ที่นี้ปฏิบัติแล้ว กิเลสโดยข้อเท็จจริง กิเลสเนี่ยๆ เรายังล้มลุกคลุกคลานเลย อย่าให้กิเลสมันเหี้ยมเมฆ ถ้าปฏิบัติแล้วล้มลุกคลุกคลาน คือเราทำของเราแล้วไม่ประสบความสำเร็จ ถ้ากิเลสมันเหี้ยมเมฆนะ มันอ้างอิง ทำให้คนอื่นยอมรับ แต่ ในใจของตัวยอมรับตัวเองไม่ได้ ยอมรับไม่ได้

ยอมรับไม่ได้เพราะยังสงสัยอยู่ ถ้าใครทำสมาธิได้ จะรู้จักสมาธิด้วยความชัดเจน ถ้าใครยกขึ้นสู่วิปัสสนา แล้วใช้ปัญญามันปล่อยวาง ถ้าปล่อยวางแล้ว ถ้ายังไม่สมุจเฉทปหาน มันยังสงสัยอยู่ มันปล่อยวาง คำว่าปล่อยวางนะ จิตสงบมันก็มีความสุขแล้ว จิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา คือมันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริง

แล้วมันพิจารณาแยกแยะของมัน มันปล่อยวาง ปล่อยวางนี้เขาเรียก ตทังคปหาน มันของชั่วคราว มันของชั่วคราว แต่คนที่ไม่มีวุฒิภาวะ ไม่มีกำลังพอ พอมันปล่อยวางแล้ว ก็คิดว่าสิ่งนี้เป็นมรรคผล แล้วถ้าเป็นมรรคผล เพราะมันไม่มีขณะจิต มันไม่สมุจเฉท ฉะนั้น พอมันไม่สมุจเฉท มันก็ยังมีของมันอยู่ใช่ไหม ถ้ายังมีของมันอยู่ เวลาจิตสงบแล้ว พยายามทำ มันก็จับได้อีก พอจับได้อีกมันก็พิจารณาซ้ำเข้าไปอีก มันก็ปล่อยวาง

พอปล่อยวางก็คิดว่า เราได้สกิทาคามี แล้วเดี๋ยวมันก็จับอีก จับอีกเราพิจารณาอีก มันก็ปล่อยวางอีก เราได้อานาคามี แล้วเดี๋ยวก็จับอีก จับอีกพิจารณามันก็ปล่อยอีก มันบอกมันได้พระอรหันต์ เพราะอะไร เพราะพิจารณาแล้วมันปล่อยเป็นขั้นเป็นตอน เหี้ยมเมฆ เทียบเคียงธรรมะของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เทียบเคียงกับของครูบาอาจารย์แล้วก็อ้างอิงเหมือนไปหมด

อสุภะข้างนอก อสุภะข้างใน อสุภะอย่างหยาบ อสุภะอย่างละเอียด อสุภะ สัปหระอมันเผาทุกวันเลย สัปหระอมันเผาทุกที่เมรุ อสุภะทั้งนั้น อสุภะอย่างนั้น อสุภะแบบโลกๆ เขา สัปหระเขายังได้เป็นอาชีวะ เขาเลี้ยงชีพของเขา ด้วยการเผาซากศพ อสุภะอย่างนั้น มันอสุภะอะไรของผู้ปฏิบัติ มันอสุภะอะไร

นี่เวลาปฏิบัติ กายนอกกายใน เวลาพิจารณากายนอกกายใน กายในกาย อสุภะ อสุภะ แล้วยกขึ้นสู่จิตที่มันยังยึดตัวตนของมัน มันเป็นอย่างไร มันมีที่มาที่ไปอย่างไร มันไม่มีสิ่งใดเป็น ที่มาที่ไปเลย เวลาพูดอสุภะข้างนอก อสุภะข้างใน เดี่ยววางข้างนอก เดี่ยววางข้างใน อะไรนอกอะไรใน ไม่เห็นมีอะไรนอกอะไรในเลย ก็เห็นพูดเป็นสมมุติทั้งหมด

พูดออกมาเป็นสมมุติทั้งนั้น พูดออกมาเป็นตัวตนที่พูด อะไรเป็นข้างนอก อะไรเป็นข้างใน อะไรเป็นธรรม อะไรไม่เป็นธรรม เห็นไหมเวลากิลสมันเหยียบเมฆ มันไม่มีหลักมีเกณฑ์ ไม่มีสิ่งใดเป็นคุณธรรม แต่เวลาพิจารณา จิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา วิปัสสนามันต้องเห็นสติปัฏฐาน ๔ เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริง

เวลาพิจารณาไปแล้ว มันปล่อยวาง ปล่อยวาง คำว่าปล่อยวาง มันปล่อยวางด้วยกำลังใจ เพราะจิตมันมีใช้ไหม จิตมันมีกำลังแล้วมันจับต้องได้ มันพิจารณา มีการกระทำใช้ไหม นี่ข้อเท็จจริง ถ้าข้อเท็จจริงมันปล่อยวาง ปล่อยวางนี่เป็นคตทั้งคปทานเป็นของชั่วคราวๆ ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง หลวงตาท่านจะเน้นย้ำมาก

หนังสือปัญหาถาม-ตอบ ของหลวงตา มีคนถามไปเยอะมาก พอถามท่านว่าถูกไหม ท่านก็ว่าถูก แล้วจะถามต่อเลยว่าทำอะไรต่อไป ท่านจะใช้ว่า ซ้ำๆ ทำซ้ำๆ ทำซ้ำคือมันปล่อยวางชั่วคราว ถ้าซ้ำเข้าไป ซ้ำเข้าไป พยายามซ้ำบ่อยครั้งเข้าๆ พยายามซ้ำเข้าไป แต่เวลาเราซ้ำมันต้องใช้กำลัง มันต้องเป็นสมาธิ มันต้องมีสมาธิ มีการบริหารจัดการ ยกขึ้นสู่วิปัสสนา

ที่นี้การใช้สมาธิแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา มันใช้พลังงานมาก ภาวนามยปัญญา มันใช้กำลังมาก พอใช้กำลังมาก ทุกคนอ่อนแอ ทุกคนเหนื่อย แบบจิตมันเสื่อม จิตไม่มีกำลังพอ มันทำด้วยความสุดความสามารถ ล้มลุกคลุกคลานอยู่อย่างนั้น ท่านให้ทำซ้ำๆ พอทำซ้ำครูบาอาจารย์ท่านถึงกันไว้ให้ใจ ผู้ที่ภาวนาเป็นครูบาอาจารย์ท่านจะกันไว้ไม่ให้คุย ไม่ให้มั่วสุม ไม่ให้ใครเข้าไปทำลายโอกาสนั้น เพราะว่าอะไร เพราะว่าถ้ามันเสื่อมแล้วมันยุ่ง

ถ้ามันเสื่อมแล้วนะ มันจะยกขึ้นสู่วิปัสสนาอีกมันทำได้ยาก ท่านถึงกันไว้เลย แล้วเราพยายามทำความเข้าใจเข้ามา แล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา ใช้ปัญญา เหนื่อยมาก มันเหมือนกับนักบริหาร ผู้บริหารที่องค์กรใหญ่โตมาก เขาต้องรับผิดชอบสูงมาก จิตใจที่มันมีกำลังแล้ว ถ้ามันมีกำลังของมัน ยกขึ้นสู่วิปัสสนา มันใช้ภาวนามยปัญญา มันต้องลงทุนลงแรงมาก

เวลาทำความเข้าใจ ทำความสงบนี้ก็ลงทุนลงแรงไปพอสมควรแล้ว เวลายกขึ้นสู่วิปัสสนา ต้องประคองให้ดีเลยให้มันสมดุลของมัน เวลามันปล่อยวาง ปล่อยวางเพราะมันสมดุล ใจ มันถึงปล่อย พอปล่อยแล้วมันก็มีความสุข มีความสุขมาก แต่ก็ต้องลงทุนมาก ลงทุนมาก มีสติปัญญา มาก รักษาจัดการอย่างดีมาก นี่ไงเหตุและผลข้อเท็จจริงใจ ที่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านเทศน์ตามข้อเท็จจริง

แล้วท่านพยายามไม่บอกถึงขณะจิต ไม่บอกถึงเวลามันมรรคสามัคคี ไม่บอกถึงเวลามันสมุจเฉทปหาน เพราะบอกแล้วมันมีคนจำ สร้างขึ้นมาอีกเลสมันเหยียบเมฆแล้ว สร้างภาพแล้วมันเป็นความจริงอย่างนั้นแล้ว แต่นี้ มีครูบาอาจารย์ที่เป็นความจริง เพราะสังคมปัจจุบันนี้มันเป็นวิทยาศาสตร์ สังคมนี้นั้นพยายามจะอ้างอิง ครูบาอาจารย์ที่ท่านมีหลักมีเกณฑ์ท่านถึงสวนกับมันไ้

เป็นจริงเป็นอย่างไร ข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร อะไรเป็นกิเลส อะไรเป็นธรรม พุคไม่เป็นก็แล้วกันแหละ เพราะครูบาอาจารย์ท่านเป็น ท่านรู้ถึงเหตุและผล ข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างไร แต่ถ้าคนไม่เป็น อ้างธรรมะกิเลสเหยียบเมฆ เป็นความลอยลม เป็นความเหลวไหล เป็นความที่ไม่มีอยู่จริง แต่อ้างอิงธรรมะไ้ นี้ไ้ เหยียบหัวพระพุทธเจ้าแล้วแสดงธรรม มันทำความเสียหายไ้ ทำความเสียหายกับตนเอง

ตนเองไม่มีความรู้ภูมิธรรมจริง แต่ก็อาศัยธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาศัยแบรนด์ อาศัยความน่าเชื่อถือของกรรมฐาน อาศัยความเป็นไปตามจริง อาศัย การอาศัยแล้วสร้างอย่างนี้ มันเป็นบาปหรือเป็นบุญ ปฏิบัติถ้าทำตัวเองหลง มันก็ยังเป็นกรรมของตน ปฏิบัติไม่มีข้อเท็จจริงแล้วสอนให้คนอื่นหลงไหล พยายามสร้างความเชื่อถือศรัทธา แล้วชักนำไปให้ออกนอกกลุ่มนอกรทาง พยายามชักนำไปให้ออกจากข้อเท็จจริงในใจของตัว

ในวงกรรมฐานหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านสอนเน้นย้ำมาก ให้ทำความสงบของใจเข้ามา เพราะการทำความสงบของใจเข้ามา มันเข้าสู่ใจของตน การประพฤติปฏิบัติเราต้องยกใจของเราเท่านั้น ใจของเราเท่านั้นที่จะพ้นจากกิเลส ใจของเรามันทุกข์มันยากอยู่ แล้วเราให้กิเลสมันเหยียบเมฆ อ้างอิงธรรมะตลอด แต่ทิ้งขว้างหัวใจไม่ดูแลมัน ไม่ทำให้มันสงบระงับเข้ามา ให้มันมีกำลังขึ้นมา ให้เป็นผลงาน ให้เป็นการกระทำในการที่เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีศรัทธา มีความเชื่อ

ถ้ามีศรัทธาความเชื่อ ทำตามสัมมาทิฎฐิความเห็นถูกต้อง มันจะเป็นประโยชน์กับใจดวงนั้น แต่ถ้าเป็นมิจฉาทิฎฐิ ความเห็นผิดคิดว่ามันเป็นการกระทำเพื่อใจดวงนั้น แต่คนหลงผิดขนาดไหน วันเวลามันพิสูจน์ไ้ วันเวลาถ้าคนมีสติ มันสำนึกไ้ สำนึกว่าถูกว่าผิด มันสำนึกไ้ ถ้าคนมีสติ ถ้าคนมีคุณธรรม แต่ส่วนใหญ่แล้วมันก็รู้ แต่ มันไม่สำนึกแล้วมันยังมั่วสุม บิดเบือน

พยายามสร้างสถานะอยู่อย่างนั้น มันเป็นมิจฉาทิฎฐิ มันเป็นกิเลสเหี้ยมเมฆ อ่างอิงธรรมะแต่ไม่มีสิ่งใดเป็นเนื้อหาสาระเลย ยกเว้นครูบาอาจารย์ของเราที่ท่านทำจริง

ท่านทำจริง จิตใจมันร่มเย็น คุณหลวงปู่สีติ คุณครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นความจริงสิ ท่านอยู่กระต๊อบห้อมหอกี่มีความสุข อยู่ห้องกระจกปลอดเชื้อก็มีความสุข อยู่ที่ไหนก็มีความสุข เพราะหัวใจของท่านเป็นวิมุตตिसุข ความสุขอันนั้นมันเป็นสมบัติภายใน แต่ในเมื่อท่านยังมีชีวิตอยู่ ชีวิตนี้เป็นแบบอย่าง ชีวิตนี้ให้ลูกศิษย์ลูกหาได้ฟังพาอาศัย แต่ความจริงความสุขนั้นมันอยู่ในใจของท่าน อยู่ในหัวใจแต่กิริยาท่าทางนี้ มันเป็นเรื่องของสถานะของความเป็นมนุษย์

นี่เห็นไหม สอุปาทิเสสนิพพาน จิตใจถ้าเป็นวิมุตตिसุขมันเป็นความสุขแล้ว มันก็เป็นความสุขอยู่อย่างนั้น ของจริงมันก็เป็นของจริง แต่ถ้าเป็นของปลอมกิเลสมันเหี้ยมเมฆ พยายามสร้างภาพ มันก็รู้ มันถึงเวลามันรู้ได้ แต่พยายามปิดกันไว้ พยายามปิดบังกันไว้ อยากให้คนเชื่อถือ ศรัทธา ให้มีสถานะให้เขาเชื่อถือเท่านั้นเอง เอวัง